

महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) या संस्थेस महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कर्ज योजनेंतर्गत HUDCO कडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जासाठी रुपये २००० कोटी रक्कमेची शासन हमी देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी २०२५/प्र.क्र.४३/अर्थबळ,
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- २५/०९/२०२५.

वाचा : १) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. शाहमी-१०९९/प्र.क्र.६८/शा.हमी, दि. ५.११.१९९९,
२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. शाहमी १००८/प्र.क्र. १८/शा.हमी, दि २०.८.२००८,
३) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. नगरो-२०२४/प्र.क्र.३८६/न.वि.-३३, दि.२०.०८.२०२४,
४) नगर विकास विभागाचे पत्र क्र. नगरो-२०२४/प्र.क्र.३८६/न.वि.-३३, दिनांक ०६.०८.२०२५,
५) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. शाहमी १०२५/प्र.क्र. ४३/अर्थबळ, दि ११.०८.२०२५,

प्रस्तावना :

राज्यातील नागरी पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी विविध केंद्र पुरस्कृत व राज्य योजनांच्या स्वहिश्यापोटी उभारावयाच्या निधीसाठी "महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कर्ज योजना" अंतर्गत कर्ज स्वरूपात निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतचा निर्णय नगर विकास विभागाच्या दि.२०/०८/२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आलेला आहे.

२. या योजनेंतर्गत HUDCO या वित्तीय संस्थेकडून छत्रपती संभाजीनगर महानगरपालिका यांच्या पाणीपुरवठा प्रकल्पाच्या स्वहिश्यासाठी रु.८२२.२२ कोटी, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या चार मलनिःस्सारण प्रकल्पांच्या स्वहिश्यासाठी रु.२६८.८४ कोटी व मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेच्या पाणीपुरवठा प्रकल्पाच्या स्वहिश्यासाठी रु.११६.२८ कोटी तसेच, अन्य नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांची मागणी विचारात घेता प्रथम टप्प्यात रु.२००० कोटी कर्ज घेण्यासाठी मा.मंत्रिमंडळाच्या दि.२४.०६.२०२५ च्या बैठकीत शासन हमी देण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच सदर शासन हमी वरील हमीशुल्क माफ करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) या संस्थेस महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कर्ज योजनेंतर्गत HUDCO कडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जासाठी रु.२००० कोटी रक्कमेची शासन हमी देणेबाबत वित्त विभागाने वाचा येथील अ.क्र.(५) अन्वये शासन निर्णय निर्गमित केला होता.

३. तथापि, HUDCO या वित्तीय संस्थेस कर्ज देण्यासाठी राज्य शासनाने विहित केलेल्या अटी मान्य नसल्याने रु.२००० कोटी कर्जासाठी विनाशर्त, अपरिवर्तनीय व कायदेशीररित्या अंमलात आणण्यायोग्य

शासन हमी मिळण्याबाबत नगर विकास विभागाने पुनश्च सादर केलेल्या प्रस्तावास मा.मंत्रिमंडळाने दि.९/०९/२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार वित्त विभागाने दि.११/०८/२०२५ रोजी निर्गमित केलेला शासन निर्णय रद्द करून सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

मा.मंत्रिमंडळाच्या दि.९/०९/२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) या संस्थेस महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कर्ज योजनेंतर्गत HUDCO कडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जासाठी रु.२००० कोटी रक्कमेची शासन हमी देणेबाबत निर्गमित करण्यात आलेला वाचा येथील अ.क्र.५ चा शासन निर्णय रद्द करून आता खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहे.

२. राज्यातील नागरी पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी विविध केंद्र पुरस्कृत व राज्य योजनांच्या स्वहिश्यापोटी उभारावयाच्या निधीसाठी “महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कर्ज योजना” अंतर्गत कर्ज स्वरूपात निधी उपलब्ध करून देण्याकरिता रु.२००० कोटी (अक्षरी रुपये दोन हजार कोटी फक्त) इतका कर्जनिधी हुडको या वित्तीय संस्थेकडून महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) मार्फत उभारण्यास विनाशर्त, अपरिवर्तनीय व कायदेशीररित्या अंमलात आणण्यायोग्य शासन हमी देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर शासन हमीवर कर्ज उचलण्याची मुदत शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून १२ महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत वैध राहील.

४. शासन हमी एकूण रु.२,००० कोटी व त्यावरील व्याज इतक्या रकमेपुरतीच सीमित राहील.

५. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ला हुडको या वित्तीय संस्थेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरीता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरिता व इतर कोणात्याही रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

६. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) कडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसूरीची सूचना शासनास ९० दिवसांच्या आत देणे संबंधित वित्तीय संस्थेस बंधनकारक असेल.

७. धनको संस्था ही राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ला या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही. तसेच सदर प्रयोजनासाठी ऋणको अन्य कोणत्याही वित्तीय संस्थेकडून कर्ज घेणार नाही. वरील (४) ते (७) पैकी कोणत्याहीही अटीचा भंग झाल्यास, शासन हमी अवैध होईल.

८. वित्तीय संस्थेकडून प्राप्त होणारे कर्ज, प्रकल्पातून प्राप्त होणारी रक्कम व वित्तीय संस्थेची परतफेड याकरीता महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) यांचे नावे स्वतंत्र Escrow A/C उघडण्यात येईल व या अकाउन्टमधून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्यात येईल.
९. सदर धनकोकडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जाचा वापर ज्या उद्दिष्टासाठी कर्ज घेण्यात आले आहे त्यासाठीच करण्यात यावा.
१०. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ही Principal Debtor राहील.
११. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ने आवश्यक तेवढ्याच कर्जाची उचल करावी.
१२. सदरचे कर्ज फेडण्याची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ची राहील.
१३. धनकोकडून कर्ज घेतांना रिझर्व्ह बँकेच्या प्रचलित बँक दराचा विचार करून त्यानुसार व्याजाचा दर कमीत कमी असेल याची खात्री करण्याची संपूर्ण जबाबदारी नगर विकास विभाग/ महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) यांची राहील.
१४. सदर शासन हमीवर देण्यात आलेल्या कर्जाचे दायित्व शासनावर येणार नाही, याबाबत नगर विकास विभागाने दक्षता घ्यावी.
१५. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) यांच्याकडून कर्जफेडीत कसूर झाल्यास कंपनीची तारण चल/अचल मालमत्तेची विक्री/लिलाव (Auction) करून कर्ज वसुलीची प्रक्रिया पूर्ण करावी. तसेच कर्ज वसुलीसाठी सर्वोत्तमरी प्रयत्न केल्याशिवाय हुडकोला हमी पूर्ततेकरिता शासन हमीची प्रतिपूर्ती म्हणून वापर करता येणार नाही
१६. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ने दर महिन्याला कर्ज परतफेडीच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती नगर विकास विभागाकडे / वित्त विभागाकडे सादर करावी.
१७. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परीक्षित केलेल्या लेख्यांची एक प्रत शासनास सादर करावी.
१८. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्र अ मध्ये दर सहा महिन्यांनी (३१ मार्च/३० सप्टेंबर) नगर विकास विभागास सादर करेल.

१९. हमी शुल्क

मा. मंत्रिमंडळाच्या दि.०९.०९.२०२५ च्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार सदर शासन हमीवरील हमी शुल्क माफ करण्यात येत आहे. तथापि, शासन हमीवरील घेतलेल्या कर्जाच्या परतफेडीबाबत संनियंत्रणाची जबाबदारी सह सचिव/उप सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांची राहील.

२०. महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF) ला कर्ज घेण्याच्या अनुषंगाने संबंधित वित्तीय संस्थेसोबत करण्यात येणाऱ्या करारपत्रांवर स्वाक्षरी करण्याकरिता नगर विकास विभागातील संबंधित सह सचिव/ उप सचिव व वित्त विभागातील उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

२१. हा शासन निर्णय मा.मंत्रिमंडळाच्या दि.०९/०९/२०२५ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने, नगर विकास विभागाच्या नस्ती क्र. मुनका २०२५/प्र.क्र.१२५/नवि-३३ वरील प्रस्तावाच्या व वित्त विभागाचा शासन हमी क्र.०५/२०२५-२६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

२२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२५०९२५१५४५०९७९०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
- २) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ५) मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ६) मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७) सर्व सन्माननिय सदस्य, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,
- ८) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव,
- ९) मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त) महोदयांचे अपर मुख्य सचिव,
- १०) मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास व सार्व. बांधकाम (सार्व.उपक्रम)) महोदयांचे प्रधान सचिव,
- ११) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
- १३) महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
- १४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई, (५ प्रती),
- १५) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बरेक्स क्र.१. योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईन्ट, मुंबई-२०,

- १६) इंडियन नॅशनल काँग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई- २५,
- १७) नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, ठाकरसी हाऊस, जे.एन. हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई,
- १८) नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी (शरदचंद्र पवार), ठाकरसी हाऊस जे. एन हेरेडीया मार्ग मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, फोर्ट. मुंबई-३८,
- १९) शिवसेना (उ बा ठा), शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई- २८,
- २०) शिवसेना, आनंद आश्रम, श्री भवानो चौक, टेभी नाका, ठाणे, ४००६००९,
- २१) बहुजन समाज पार्टी, म.रा., बी.एस.पी. भवन, प्लॉट नं.८३.ए. कलेक्टर कॉलनी चेंबूर, मुंबई-१४,
- २२) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राज भवन, एस. व्ही. पटेल रोड, मुंबई-०४,
- २३) भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पार्टी महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-२८,
- २४) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-२८,
- २५) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड (MUIF), मुंबई,
- २७) वित्त विभाग (साउ / व्यय-३/ ऋण व हमी नियंत्रण कक्ष), मंत्रालय, मुंबई,
- २८) कार्यासन अधिकारी-नवि-३३, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२,
- २९) संबंधित वित्तीय संस्था (विभागामार्फत),
- ३०) निवड नस्ती- अर्थबळ.